

مرکز سلامت محیط و کار
دبیرخانه کشوری ابتکارات جامعه محور
با همکاری دانشگاه علوم پزشکی شیراز

هدف کلی برنامه شهر سالم:

بهبود وضعیت سلامت و کیفیت زندگی شهرنشینی از طریق اصلاح شرایط زندگی مردم از قبیل خانه، مدرسه، محل کار، بازی و تفریح، عبادت و ... که مردم در آن زندگی و کار می کنند.

شعار سازمان جهانی بهداشت (شهرنشینی و سلامت) در سال ۱۳۸۹، با توجه به اهمیت نقش شهر سالم در ارتقاء سلامت و توسعه پایدار در جوامع، فرصت مغتنمی است تا بتوان از طریق فرهنگ سازی و جلب مشارکت مردم و توسعه همکاریهای بین بخشی به نحو شایسته در راستای ارتقاء سلامت جامعه گامهای موثری برداشت. مطمئنا همکاری مستمر نهادها می تواند باعث موفقیت روز جهانی بهداشت در سال ۱۳۸۹ و پیام آن گردد.

منبع: WHO (سازمان جهانی بهداشت)

- موارد زیر از معیارهای پیشنهادی سازمان جهانی بهداشت در راه رسیدن به شهری سالم می باشد:
- داشتن رفتارهای منطبق بر سلامت
- جوامع عاری از دخانیات
- توجه به طبیعت و کاشتن گل و گیاه
- تغذیه سالم
- رانندگی سالم
- ایجاد مدارس سالم
- شناسایی و کنترل
- عوامل خطر بیماریهای غیرواگیر
- جامعه ی ایمن

دبیرخانه کشوری CBI
تلفن: ۰۲۱-۶۶۷۰۷۶۲۸

مقدمه:

• برای اولین بار در تاریخ بشر، بیش از نیمی از جمعیت دنیا در شهرها زندگی می‌کنند که بیش از یک سوم آنها زاغه نشین می‌باشند و به خدمات اساسی اولیه دسترسی ندارند. این میزان همچنان به رشد خود ادامه می‌دهد. برآورد می‌شود که تا سال ۲۰۳۰، دوسوم جمعیت دنیا در مناطق شهری سکنی گزینند.

• با توجه به اینکه شهرنشینی یک روند غیرقابل اجتناب بوده و بخشی از سیر تکامل زندگی می‌باشد، رشد برنامه ریزی نشده در شهرها می‌تواند باعث خطرات فزاینده در زمینه کیفیت زندگی، پوشش ضعیف در زمینه ارائه خدمات بهداشتی، مسکن‌های نامناسب، آب آشامیدنی ناسالم، بهداشت ضعیف، آسیب‌پذیری در زمان بحرانها و در نتیجه باعث شیوع بیشتر بیماری، جراحات و مرگ و میر شود.

بنابراین با آگاهی و شناخت از این واقعیت، سازمان جهانی بهداشت در صدد رهبری و هدایت یکی از بزرگترین چالشهای بهداشتی جهان در قرن حاضر می‌باشد؛ به منظور گسترش سلامت همگام با گسترش شهرها، پیام کلیدی سازمان جهانی بهداشت در روز جهانی بهداشت در سال ۱۳۸۹ در اولویت قرار دادن سلامت در سیاست‌گزاریهای شهری و داشتن شهری سالم است.

۱۰۰۰ شهر زندگی

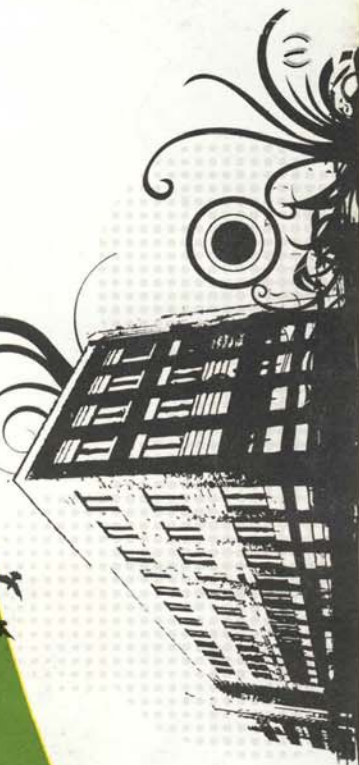
در این راستا، تمام شهرها دعوت شده‌اند که در یک حرکت جهانی با عنوان «هزار شهر، هزار زندگی» مشارکت داشته باشند. برگزار کنندگان کلیدی در این ابتکار، جامعه‌ها، سازمانهای غیردولتی، شهرداران و استانداران و مسئولین بخش توسعه شهری می‌باشند.

مفهوم شهر سالم

شهر سالم از دیدگاه سازمان جهانی بهداشت، شهری است که با آفرینش و گسترش پیوسته شرایط فیزیکی، اجتماعی و زیست محیطی و استفاده بهینه از منابع و امکانات موجود در آن، محیطی فراهم شود که در اثر آن مردم جامعه ضمن حمایت یکدیگر و مشارکت گروهی در انجام کلیه امور زندگی، قابلیت‌های خود را به حداکثر ممکن برسانند.

(۳)

(۲)

(۱)